Gemeente Hof van Twente 15 jaar

Raadsvoorstel

Onderwerp: Lokale visie op vervoer

Registratienummer: 0605735

Voorstel: In te stemmen met uitwerking voorkeursscenario lokaal vervoer

Argumenten
In februari van dit jaar heeft u als gemeenteraad de regionale vervoersvisie Samen op weg vastgesteld. Deze Twentse visie op vervoer – vervoer waarvoor gemeenten verantwoordelijk voor zijn - gaat in lijn met de gedachte van de decentralisaties uit van drie hoofdlijnen:

- het inzetten en stimuleren van de eigen kracht van mensen en lokale initiatieven;
- het maximaal gebruik maken van het openbaar vervoer;
- een gezamenlijke inkoop van een maatwerk-voorziening vervoer voor alle vormen van geïndiceerd vervoer.

Het vaststellen van de regionale visie betekent dat de Regiotaxi in haar huidige vorm per 1 juli 2017 komt te vervallen en dat de organisatie en inkoop van het vervoer naar dagbestedingslocaties per 1 januari 2018 overgeheveld wordt van de zorgaanbieders naar gemeenten.

Tijdens een gecombineerd Bestuurlijk Overleg Mobiliteit en Samen14 vindt op 22 september een voor-bespreking plaats over de uitwerking van het nieuwe regionale vervoerssysteem, dat vervolgens op 27 oktober ter regionale besluitvorming wordt ingebracht tijdens weer een gecombineerd BO/PHO vervoer. Lokale besluitvorming moet aansluitend uiterlijk 8 november plaatsvinden. De start van de aanbesteding van de nieuwe maatwerkvoorziening vervoer is voorzien voor 14 november. Voor het moment van regionale afstemming en definitieve besluitvorming door ons college willen wij het standpunt van uw raad ophalen.

Als het gaat om het vervoer waar gemeente Hof van Twente verantwoordelijk voor is, willen wij het vervoer zo dichtbij mogelijk organiseren, er zorg voor dragen dat het vervoer kwalitatief goed is en dat er korte lijnen zijn tussen vervoerder en gemeente en gebruikers en zo mogelijk innovaties doorvoeren (al dan niet in aanbesteding).

Op dit moment is nog veel onduidelijk over de exacte uitwerking van het regionale vervoerssysteem. Toch moet nu, gezien de tijd, al een wezenlijke keuze gemaakt worden of en hoe wij het vervoer willen opnemen in de regionale aanbesteding. De looptijd van de regionale aanbesteding, in combinatie met het gegeven dat ons vervoer regionaal in één perceel is opgenomen, brengt ons bij de stellingname dat het beter is om een tweetal vervoersstromen zelf in te kopen. Zeker gezien de mogelijkheden die wij voor ons zien ten opzichte van de ontwikkeling van leerlingen-vervoer en dagbestedingsvervoer in de nabije toekomst. Het voorstel is om het incidentele WMO-vervoer en het vervoer naar de dagbesteding buiten de gemeentegrenzen wel in regionaal verband in te kopen.

1.1. Zoals uit de *Factsheet Vervoer Hof van Twente* (bijlage) naar voren komt speelt het merendeel van het dagbestedingsvervoer zich af binnen onze gemeente. Als het gaat om dagbesteding lijkt het ons juist in lijn met de gedachte van de transformatie om met een lokale partij en met inachtneming van veiligheidsaspecten verder te verkennen wat zij kunnen betekenen in het kader van dagbestedingsvervoer. In gesprekken met het Rode Kruis, die op dit moment een groot gedeelte van het dagbestedingsvervoer voor haar rekening neemt, komt naar voren dat het vervoer naar dagbestedingslocaties voor hen van belang is en dat op het moment dat zij dat niet meer verzorgen, mogelijk ook andere activiteiten onder druk komen te staan. Zij gaven aan eventueel ook het vervoer naar andere dagbestedingslocaties te willen verzorgen.

1.2. Met betrekking tot leerlingenvervoer zien wij de komende jaren ontwikkelingen met het stimuleren van de zelfredzaamheid van leerlingen met het project MEE op weg. Daarnaast volgen wij met interesse de ontwikkelingen in Rijssen-Holten waar het leerlingenvervoer – via een stichting-door ouders wordt ingekocht bij een lokale vervoerder. De komende jaren kunnen wij bekijken of een dergelijke constructie bij ons haalbaar en gewenst zou zijn.

1.3. Het bestaande contract leerlingenvervoer kan nog twee keer met een jaar worden verlengd. Als het gaat om dagbestedingsvervoer hebben wij nog tot 1 januari 2018 de tijd om nader te verkennen of en hoe een lokale partner als het Rode Kruis dat lokaal zou kunnen/willen invullen. Wij zien de komende jaren dus volop kansen om het lokale vervoer op passende wijze vorm te geven.

1.4. In de bijlage *Uitwerking regionale vervoers-systeem* zijn de contouren van het regionale vervoerssysteem geschetst op basis van de informatie die op dit moment beschikbaar is.

Deelname in de regionale aanbesteding betekent dat er drie jaar geen grote beleidskeuzes zonder grote financiële gevolgen gemaakt kunnen worden. Een van de uitgangspunten van de regionale aanbesteding was om te komen tot een flexibel en dynamisch systeem, dit vanuit de gedachte van door ontwikkelen van lokale voorliggende vervoersvoorzieningen om zo de druk en toegang tot de maatwerkvoorziening te verkleinen. Zoals het er naar uitziet zal er bij de aanbesteding van de regionale maatwerkvoorziening echter sprake zijn van een traditioneel inkoopmodel. De vervoerders worden geen partner, maar blijven leveranciers en er is geen prikkel tot vernieuwing. De overheid zet een opdracht in de markt, de markt heeft de mogelijkheid in te schrijven en voert (wanneer zij deze gegund krijgen) de opdracht uit. Hierbij moet de uitvoering van de opdracht aan de voorwaarden voldoen zoals de overheid deze heeft gesteld. Hoe de dienst, namelijk het maatwerkvervoer, moet worden uitgevoerd is contractueel dichtgetimmerd. De regionale aanbesteding gaat daarbij uit van een termijn van drie jaar, met drie keer de mogelijkheid van een jaar verlenging. Neemt gedurende die termijn het volume als gevolg van beleidswijzigingen met meer dan 5% af, dan zal de gemeente de betreffende vervoerder financieel moeten compenseren. Nemen wij deel in de regionale aanbesteding, dan betekent dat er gedurende drie jaar slechts kleine beleidswijzigingen doorgevoerd kunnen worden, tenzij wij financieel willen/kunnen compenseren.

1.5. Het idee van de regionale aanbesteding was verder dat door een gezamenlijke inkoop van de verschillende vervoersstromen combinatievoordeel en efficiency bereikt kan worden. Op basis van vervoersstromen zijn percelen onderscheiden. Voor onze gemeente zou dit betekenen dat wij een ‘eigen’ perceel krijgen. Dat betekent dus dat wij geen voordeel behalen door onze vervoersstromen te combineren met andere gemeenten in een gezamenlijk perceel.

1.6. Gezien het feit dat het bij WMO-vervoer om incidenteel, vraagafhankelijk vervoer gaat waar nog nadere analyses plaats moeten vinden om te kunnen bepalen op welke wijze hier een vernieuwingsslag gemaakt zou kunnen worden, is ons advies om deze vervoersstroom wel mee te nemen in de regionale aanbesteding.

1.7. Gezamenlijk contractbeheer, (rit)monitoring en analysering zou van meerwaarde kunnen zijn (deelname regionaal Mobiliteitslab) bij incidenteel WMO-vervoer. Het contractbeheer zal in het nieuwe systeem neergelegd worden bij een Mobiliteitslab. Dit Mobiliteitslab wordt in verschillende varianten uitgewerkt; van een basisvariant (contractbeheer) tot een uitgebreide variant

(monitoring en analyse). Met name de laatste variant zal bij kunnen dragen aan transformatie; door data-analyses kunnen bijvoorbeeld adviezen worden gegeven over het ontwikkelen van mobiliteitsalternatieven. Het Mobiliteitslab in de plusvariant zal ook in verbinding staan met het ontwikkelteam van provincie Overijssel, dat mobiliteitsalternatieven onderzoekt en ontwikkelt voor het teruglopende OV-gebruik in Twente. Dit ontwikkelteam zal worden uitgebreid met twee ambtenaren sociaal domein. Het huidige call-center van de Regiotaxi wordt voortgezet en krijgt mogelijk een doorontwikkeling tot een service-gericht informatiepunt (werktitel: Reisbureau Twente), waar geïndiceerde en niet-geïndiceerde reizigers een maatwerk reisadvies krijgen. In het advies worden zowel commerciële als lokale, alternatieve voorzieningen (buurtbussen ed) en OV meegenomen. Op moment van schrijven is nog niet duidelijk wat het groeipad wordt, kosten enz.

Risico's

Wanneer alleen met WMO-vervoer wordt deelgenomen in de aanbesteding kan dit betekenen dat er minder combinaties in het vervoer gemaakt kunnen worden en dat hiermee de prijs wordt opgedreven. Overigens bestaat dit risico ook wanneer alle vervoer wordt meegenomen in de regionale aanbesteding. Zoals gezegd is er één perceel voor Hof van Twente waardoor de mogelijkheid van combinatie met ritten uit andere gemeenten (en daardoor kostenreductie) er niet is. Een beperkte kostenstijging kan nog worden opgevangen binnen de bestaande raming voor vervoer.

Alhoewel de eerste overleggen zeer positief zijn verlopen, bestaat er altijd een kans dat het vervoer voor dagbesteding door het Rode Kruis uiteindelijk niet tot de mogelijkheden behoort. Omdat vervoer dagbesteding pas per 1 januari 2018 wijzigt, hebben wij dan nog voldoende tijd om andere maatregelen te treffen. Alsnog mee laten lopen in de regionale aanbesteding of zelf aanbesteden zijn dan de mogelijkheden.

Alternatieven

- Met alle vervoersstromen meedoen in de regionale aanbesteding. Het Rode Kruis heeft aangegeven dat wanneer zij niet meer het dagbestedingsvervoer kan verzorgen, ook haar andere activiteiten onder druk kunnen komen te staan.
- Alle vervoer zelf inkopen.

Uitvoering
Een door uw raad vastgestelde lokale vervoersvisie is voor ons de basis voor verdere besluitvorming. Deze besluitvorming betreft in ieder geval het op 8 november 2016 vast te stellen bestek voor de inkoop van de maatwerkvoorziening.

Ten aanzien van het leerlingenvervoer stellen wij voor het bestaande contract met de huidige vervoerder te verlengen en verder te gaan op de al ingezette weg van transformatie. Deze bestaat er uit dat wij in die gevallen waarin dit in overleg met leerling en ouders mogelijk is, alternatieven voor het traditionele leerlingenvervoer aanbieden in de vorm van bijvoorbeeld MEE op weg. Hierdoor wordt de zelfredzaamheid van leerlingen vergroot. Ook willen wij gaan verkennen in hoeverre de wijze waarop Rijssen-Holten het leerlingenvervoer heeft georganiseerd (voor en door ouders) ook voor onze gemeente haalbaar en wenselijk zou zijn.

Voor wat betreft het vervoer voor dagbesteding binnen de gemeentegrens, gaan wij verder overleggen met het Rode Kruis en onderzoeken wij met hen de mogelijkheden. Over de uitkomsten hiervan zullen wij u te zijner tijd informeren.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,

de secretaris a.i.,	de burgemeester,
[redacted]	[redacted]
drs. B. Marinussen	drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel